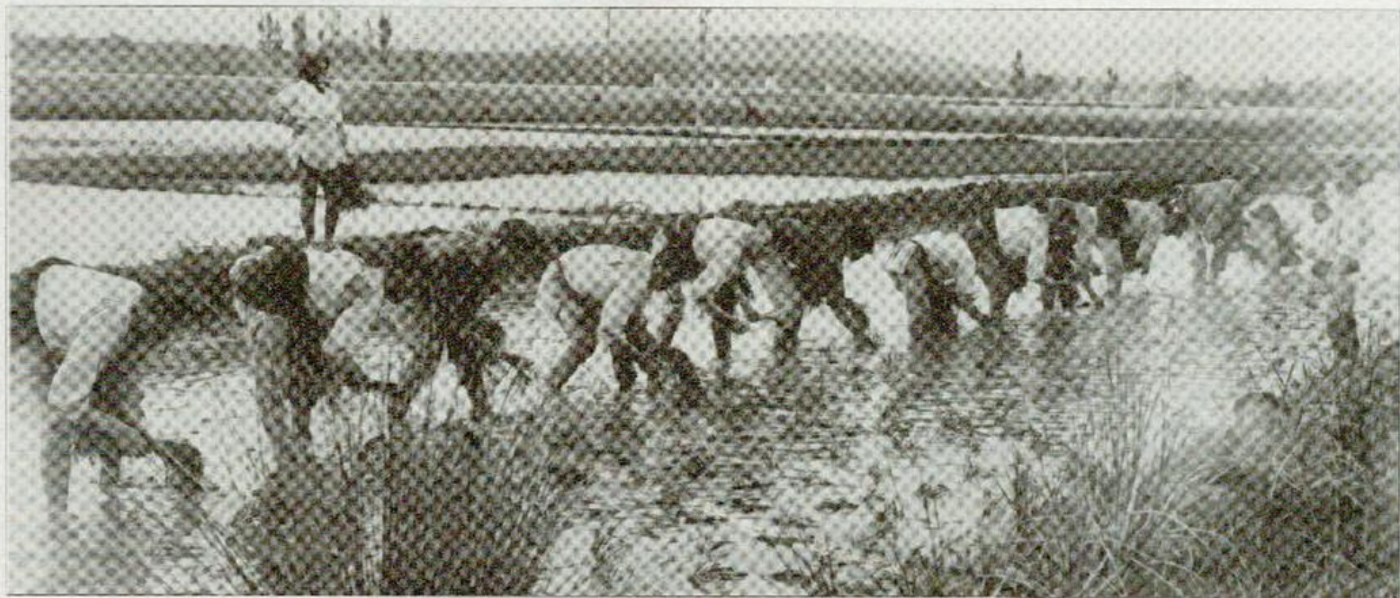

El Delta, als ulls d'un suís d'inici de segle

L'Arxiu Comarcal del Baix Ebre inaugura una exposició fotogràfica, a partir de les imatges que va fer a començaments del segle xx l'enginyer Pista Hitz, responsable de la construcció del ferrocarril de Tortosa a la Cava

Una colla de treballadors plantant arròs en un camp del delta de l'Ebre, a mitjan dècada del 1920. / ARXIU HISTÒRIC

TORTOSA C.F.

Una llibreria de vell de Barcelona amagava una petita joia documental, i membres de l'Arxiu Comarcal del Baix Ebre van tindre l'encert de recuperarla. Des de fa alguns mesos, el centre tortosí ja té en el seu fons un seguit de fotografies que mostren diversos aspectes del delta de l'Ebre de la dècada del 1920. Les va fer l'enginyer de nacionalitat suïssa i origen alemany Karl Stefan (Pista) Hitz, especialista en la construcció de ferrocarrils. Hitz —que fins ara era un desconegut al territori i de qui l'Arxiu tampoc no tenia cap referència— va aprofitar la direcció tècnica de la construcció del Carrilet entre Tortosa i la Cava per immortalitzar, no només els treballs dels homes que feien quilòmetres de vies, sinó també els dels oriünds de la plana del Delta.

Ho devia fer, sembla, atret per imatges que anava deixant la plana del Delta a mesura que avançava la construcció del ferrocarril. La de pagesos que cultivaven la terra i s'abocaven a les tasques relacionades amb l'arròs; la de les embarcacions que solcaven riu avall i que després havien de ser remuntades pels camins de sirga; la d'edificis i monuments que s'alçaven so-

bre la planúria del Delta, o la de les festes que traïen la gent al carrer, amb atenció també als correbous.

Sense saber-ho, Hitz va esdevindre un cronista gràfic del Delta. D'aquella època no existien massa fotografies que recollissen la vida de les persones que hi treballaven, expliquen des de l'Arxiu. Per això, i malgrat que el fons parteix de les imatges que l'enginyer feia del progrés de la construcció del Carrilet, l'exposició se centra en la part corresponent a la gent del Delta.

El fons està integrat per 162 fotografies, guardades en tres àlbums. Una selecció d'una quarantena s'exposen des d'aquest divendres 25 de maig i fins a l'1 de juliol a la sala d'exposicions de l'arxiu, als Reials Col·legis. A la inauguració, el centre espera l'assistència de descendents de Hitz, que han pogut trobar com a resultat del procés de recerca establert per esbrinar més detalls de la figura d'aquest enginyer. Precisament, aquest contacte ha permès que l'exposició es complementi amb diversos objectes pertanyents a Hitz, com ara la càmera de fotos que va utilitzar o un aparell de mesura del terreny, que han sigut cedits temporalment per la família. ■

Treballs de recol·lecció de sal immortalitzats per Hitz.

Hitz va fer les fotografies amb aquesta càmera, cedida pels seus descendents.